

BAZI FAZİLETLİ AMELLER*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi- ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd. Fekâle'n-nebiyyü SAS:

Muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünyada ve âhirette cümlenize nasib ve müyesser olsun... Rabbimiz Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri ibadetlerimizi, taatlerimizi kabul eylesin...

Her cumartesi mutadınız ve mutadımız olduğu üzere yatsı namazından sonra, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin izniyle, sevap kazanmak için meşgul oluyorsunuz. Bu zikre başlamazdan önce Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şeriflerinden de bir miktar her yatsıda okuyacağız demiştik. Onu yapalım sonra hatmemize, zikrimize başlayalım!

Bu hadis-i şeriflerin okunmasına ve izahına başlamazdan önce Peygamber Efendimiz'in rûh-i pâkine hediye olsun diye ve onun cümle âlinin, ashâbının, etbâının, ahbâbının, sair enbiyâ ve mürselînin ve cümle evliyaullahın ve sâdât ve meşâyıh-ı turuku aliyyemizin, vefat etmiş olan bütün yakınlarımızın, sevdiklerimizin,

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

dostlarımızın, büyüklerimizin ruhlarına hediye olsun diye bir Fâtiha ve üç İhlâs-ı Şerif hediye edelim, öyle başlayalım:

.....

a. İlmî Öğrenmek ve Öğretmek

İbn Mâce, altı sahih hadis kitabından birisini yazmış olan meşhur bir hadis alimi, kitabı da muteber bir kitap. O kitabında kaydettiğine göre yine Peygamberimiz'in sülâle-i tâhiresinden Seyyid Ahmed el-Hâşimî isimli alimin hazırladığı kitaptan okuyorum bu hadis-i şerifleri. O mübarek, Peygamber Efendimiz'in sülalesinden, onların verdiği nurla, bereketle güzel hadis-i şerifler toplamış, seviyorum bu kitabı.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ أَنْ يَتَعَلَّمَ الْمَرْءُ الْمُسْلِمُ عِلْمًا

ثُمَّ يُعَلِّمَهُ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ

(.عن أبي هريرة)

(Efdalü's-sadakati en yete'alleme'l-mer'ü'l-müslimü ilmen, sümme yuallimehû ehâhu'l-müslim)

Sadaka rasûlü'llah, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

¹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.282, no:239; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.354, no:1421; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.421, no:16357; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.214, no:4010.

Muhterem kardeşlerim! Peygamber SAS Hazretleri buyurmuşlar ki:

(*Efdalü's-sadakati*) “Sadakanın en faziletlisi, (*en yete'alleme'l-mer'ü'l-müslimü ilmen*) müslüman kulun, kişinin ilim öğrenmesi; (*sümme yu'allimehû ehâhu'l-müslim*) sonra müslüman kardeşine gidip bu ilmi öğretmesidir.”

Bizim şimdiye kadar ki Türkler olarak memleketimizde dinî bilgimize göre sadaka neydi? İlk başka hatırımıza gelen, zekâtın dışında, cebimizden çıkartıp bir miktar parayı fukaraya, yoksullara vermemizdir, bu hatırımıza gelir.

Halbuki sadakanın çeşitleri var; faziletlisi var, daha faziletlisi var, daha faziletlisi var. Burada Peygamber Efendimiz diyor ki; “Sadakanın en faziletlisi.” Demekki değişik bir şeyle karşı karşıya geleceğiz.

Pekiye başka ne çeşit sadakalar var?

Başka bir hadis-i şerifte diyor ki, Peygamber Efendimiz:²

تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ

(ت. عن ابى ذر)

² Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.213, no:1879; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.287, no:529; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.220, no:3377; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.183, no:8342; Bezzâr, *Müsned*, c.II, no:108, no:4070; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.307, no:891; Taberânî, *Mekârimü'l-Ahlâk*, c.I, s.26, no:20; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.70, no:2396; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.275; Ebû Zerr-i Gifârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.410, no:16305; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XI, s.202, no:10571.

(*Tebessümüke fî vechi ahîke leke sadakatün*)
“Müslüman kardeşinin yüzüne bakıp tebessüm etmen, sadaka vermek gibi sana sevap yazdırır, sadaka olur.”

Bir müslüman kardeşinin yüzüne gülüyorsun, severek bakıyorsun, yumuşak bir hatla bir tebessüm içinde bakıyorsun. Bu nedir? Bu da sadakadır diyor Peygamber Efendimiz.

Başka bir hadis-i şerifte buyruluyor ki:³

إِمَاطَةُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ

(خ. في الأدب المفرد عن ابن عباس)

(*Imâtatü'l-ezâ ani't-tarîkı sadakatün*) “Yoldan bir diken, bir taş parçasını, bir çöpü, bu bir müslümanın ayağına takılır, zarar verir diye alıp kenara kaldırmak, bu da bir sadakadır.”

³Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.152, no:422; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.55, no:11027; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan

Buhârî, *Sahîh*, c.III, s.1090, no:2827; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.699, Zekât 12/16, no:1009; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.328, no:8336; İbn-i Hibbân, *Sahîh*,

I, s.174, no:3381; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.515, no:11172; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.181; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.374, no:1493; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.274, no:246; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.411, no:1285; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.178, no:21588; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.104, no:7619; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.82, no:11222; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.326, no:9028; Ebû Zer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.11, s.55, no:11027; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.411, no:16309. *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.126, no:195.

Başka bir hadis-i şerifte:⁴

الْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ

(خ.م. عن أبي هريرة)

(*El-kelimetü't-tayyibetü sadakatün*) “Hoş bir söz, gönül alıcı bir söz sadakadır.” diyor Peygamber Efendimiz.

Demek ki ne güzel sevap kazanma kapıları, imkânları varmış! Ne bedavadan sevap kazanma imkânlarımız varmış da haberimiz yokmuş!

Tebessüm edince cebinden para mı çıkacak? Bir tatlı söz söyleyen kıyamet mi kopar? Gayet kolay bir şey. Ohh, bozdur bozdur harca! İnsan böyle yollarla demek ki nice sevaplar, sadakalar kazanabilir. Fakat biz bunları bilememişiz. Bilsek bile kendimize âdet haline getirememişiz. İnadına bizim kaşlarımız çatık.

Peygamber Efendimiz SAS, “Kardeşinin yüzüne tebessüm etmen sadakadır.” diyor, mübarek gülsene!

Benim ağabeyim biraz şakacıdır. Tüccardan bir tanıdığımız var, bizi evine nikâh merasimine çağırdı, kaşları böyle çatık.

⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.X, s.163, no:2767; Müslim, *Sahîh*, c.V, s.180, no:1677; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.316, no:8168; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.219, no:472; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.89, no:93; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.202, no:3325; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.229, no:5667; İbn-i

Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.374, no:1493; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.439, no:16437; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.333, no:15634.

Ağabeyim tutturdu:

“–Gülsene!” dedi. Gülmedi.

“–Gülsene mübarek!” dedi, bir şaka yaptı, bir şeyler yaptı filan sonunda nihayet güldürdü.

Yani ne olur insan biraz gülse, biraz yüz hatları yumuşak olsa.

Biraz güzel tarafından tuttursa, biraz tatlı sözlü olsa.

Bakın burada da en faziletli sadakadan bahsediliyor. Fazilet ne demek? Fazlalık, üstünlük demek. Yani en üstün sadaka, birisi ötekisinden biraz daha üstün, bir üstünlüğü var. Bu en üstünüymüş, en faziletli sadakaymış, neymiş?

(*En yete'alleme'l-mer'u'l-müslimü ilmen*)
“Müslüman kimsenin bir ilim, bir bilgi, bir dinî malumat öğrenmesi; (*sümme yu'allimehû ehâhu'l-müslim*) sonra götürüp bunu bir başka müslüman din kardeşine öğretmesidir.”

Bakın, dinimiz ilme ne kadar önem veriyor. Ben buradan bir şey dinleyeceğim. Mesela siz bu hadis-i şerifi dinlediniz, gittiniz, sadakanın başka çeşitleri varmış diye işyerinizdeki bir arkadaşınıza söylediniz. Veyahut komşunuza söylediniz, veyahut evinizde hanımınıza söylediniz, veya erkekkardeşinize söylediniz. Ne oluyor? Bu da bir sadaka oluyor. Yani senin burada öğrendiğin bilgiyi götürüp bir başkasına hediye etmen, ikram etmen, o da bir sadaka oluyor.

Allah Güzeldir, Güzeli Sever

O halde İslâm'ın bu eşsiz emsalsiz, başka hiçbir yerde bulamayacağımız güzelliklerinden, hazinelerinden faydalanalım! Bunların hepsinden istifade edelim, sevap kazanmaya çalışalım! Cennetteki derecemizi yükseltmeye çalışalım! Cennetteki imkânlarımızı arttırmaya çalışalım! Cennetteki bahçelerimizi süslemeye çalışalım! Cennetteki köşklerimizizi ziynetlendirmeye çalışalım! Tebessüm edelim, tatlı söz söyleyelim, iyilik yapalım, yolları temizleyelim, caminin etrafını temizleyelim!

Geçen gün konuştuk, Allah razı olsun, arkadaşlarımız aletlerini getirmişler, çapalamaya başlamışlar; camimiz güzelleşecek. Caminin çevresindeki çimenler sararmış, üstüne basılmış. Ben de bel alacağım, kazma alacağım camiye güzelleştireceğiz. Dışarıdan bakan, bu camiye güllerin arasından göremeyecek. "Gül camiye mi kastediyorsun?" diyecek. Duvarlara gülleri sardıracağız. Güzellik müslümana yakışan şey...

Bir hadis-i şerifinde Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:⁵

⁵ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.93, *İman* 1/39, no:91; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.399, no:3789; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.280, no:5466; Hâkim, *Müstedrek*,

V, s.201, no:7365; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.160, no:6192; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.367; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.39, no:85; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.78, no:70, Abdullahibn-i Amr RA'dan. Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.203, no:7822, Ebû Ümâme RA'dan. Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.78, no:6906, Câbir RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.320, no:1055; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*,

إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ

(م. حم. حب. ك. هب. عن ابن مسعود)

(*Inna'llàhe cemîlün, yuhibbü'l-cemâl.*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri güzeldir, güzelliği sever.”

Müslüman da güzelliği sever. Madem Rabbimiz güzelliği seviyor, biz de severiz. Güzel olan her şeyi severiz; temizliği severiz, dürüstlüğü severiz, adaleti severiz, cesareti severiz, vefayı severiz, sadakati severiz, sabrı severiz, şükrü severiz. Güzel şeyleri sevmeliyiz.

Çirkin şeyleri de sevmeyiz; kalleşliği sevmeyiz, döneği sevmeyiz ama affetmeyi severiz, bağışlamayı severiz.

Allah bize İslâm'ın özünü kavrayıp, tadını duyup İslâm'ı bütün derinliğiyle yaşatsın. Yaşamaya muvaffak etsin.

c. En Faziletli Ameller

Bu akşam okumak istediğim ikinci hadis-i şerif. Bu hadis-i şerifleri iki gün sonra sorabilirim bir arkadaşa. Onun için can kulağıyla herkes dinlesin. Hem başkasına anlatacak hem de belki hoca yarın öbür gün sorar diye hatırında iyi tutsun, kalem kağıdı varsa yazsın:

c.V, s.163, no:6201; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.143, no:1067; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan. Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.299, no:2322; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.330, no:2420; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.528, no:7748, 7763, 7769; c.VI, s.642, no:17188 - 17190; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.VIII, s.12, no:6775-6781; RE. 87/11.

Bu da Muaz ibn-i Enes RA'dan, Taberânî Rh.A. tarafından rivayet edilmiş bir hadis-i şerif. Burada Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:⁶

أَفْضَلُ الْفَضَائِلِ أَنْ تَصِلَ مَنْ قَطَعَكَ وَتُعْطَى مَنْ
حَرَمَكَ وَتَصْفَحَ عَمَّنْ ظَلَمَكَ

(حم. طب. عن معاذ بن أنس)

(Efdalü'l-fadâili: En tasîle men kataake, ve tu'tiye men hameke, ve tasfeha ammen zalemeke)

Çeşitli faziletler var; dürüstlük bir fazilet, güzel huyluluk bir fazilet, sabırlılık bir fazilet, sakinlik, vakar bir fazilet. Faziletlerin en üstünü nedir? Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:

(Efdalü'l-fadâili) “Faziletlerin en üstünü, (en tasîle men kataake) seninle ilgiyi kopartmış, ahbablığı kesmiş olan kimseye , senin gidip ziyaret yapman, alâkayı devam ettirmendir.”

“—Hocam, şimdi zor bir iş söyledin. Adam benimle küşüşmüş, ben ona gidip de önünde yalvarır mıyım? Yalvarmam. Dünyada yalvarmam!”

Dünyada yalvarmazsan, âhirette pişman olursun. Allah buna sevap veriyor. Sen Allah

⁶ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.438, no:15656; Taberânî, *Mu'cemü'l- Kebîr*, c.XX, s.188, no:413; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.248, no:1289; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.356, no:1435; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.345, no:13693; Muaz ibn-i Enes RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.823, no:43270; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.237, no:4053.

rızası için gideceksin, dargın olduğun kardeşinle barışacaksın.

O senden ilgiyi koparmış, ne oluyor? Camiden kopardığı gibi, sürüden ayrılanı kurt kapar. Yarın öbür gün duyacaksın, içkiye başlamış. Yarın öbür gün bakacaksın, esrara alışmış. Yarın öbür gün bakacaksın, bir kadınla düşüyor kalkıyor. Çünkü sürüden ayrıldı, şeytan onu zaten yalnız yakalamak için şey yapıyor.

Demek ki alakayı kesene gideceğiz. “Canım dünyada bir tane o mu arkadaş kaldı, gelmezse gelmesin. Gelmezse başka arkadaş mı yok?” demeyelim. Bir insanı kazanmak az bir şey değil. Yani insan kazanmaya bakalım, insan harcamaya bakmayalım. İnsan kazanmaya gayret edelim. Gitmeyene gideceğiz, bir.

وَتُعْطَىٰ مَنْ حَرَمَكَ

(*Ve tu'tiye men harameke.*) “Seni mahrum bırakana, sana vermeyene, senin vermendir.” Faziletlerin en üstünü bu.

“—Geçenlerde ben ondan borç istemiştim, vermedi. Biliyorum cebinde deste deste paralar, dolarlar vardı, vermedi. Şimdi o da sıkışmış, ben de ona vermeyeceğim. Cebimde var, istersen göstereyim ama vermem!”

Neden? O bana vermedi de onun için.

Ha, bu böyle olabilir ama vermeyene vermek sevap... O sana vermemiş, seni mahrum bırakmış, senden esirgemiş, sen veriyorsun, Allah seni sever. O senden alakayı kesmiş, sen

gidiyorsun, Allah seni sever. Evet, biraz insanın nefesine ağır gelir ama Allah sever.

Bizim kardeşlerimizden bir mühendis vardı, üniversitede asistandı o zaman, ondan sonra da özel teşebbüse geçti. Şimdi büyük inşaatlar yapan zengin bir mühendis kardeşimiz. İlk defa derviş olmuş, hocası da ona demiş ki:

“—Madem derviş oldun, kimin üzerinde hakkı varsa git öde! Dargın olduğun kimselerle barış! Yani işlerini düzene sok, eski hesapları kapat!” diye nasihat etmiş.

O da birkaç gün geçtikten sonra hocasının (Abdül’aziz Bekkine Hz.) yanına gelmiş, demiş ki:

“—Hocam, dediklerinizi yapıyorum, ama bana bu işleri yapmak çok zor geliyor. Yani adamın yanına gidiyorum, zaten kendim darılmışım, ‘Git, bir daha seninle konuşmam!’ filan demişim, şimdi ben kendim ona yalvarıyorum, gidiyorum bağış mağış yapıyorum, çok ağır geliyor. İzzet-i nefsim dokunuyor.” demiş. İzzet-i nefis, yani insanın gururu...

O zaman hocaefendi demiş ki:

“—A evladım, nefsin izzeti mi olur?” demiş,

Nefistepelenecek bir düşman, bizim düşmanımız. Düşmanın aziz olması, kıymetli olması istenen bir şey midir? Düşman dediğin ayaklar altında olması lazım. Nefsi tepelemek lazım, nefsi yenmek lazım, nefsi söz sahibi etmemek lazım. Nefsin arzularının peşine takılmamak lazım. Akli nefse hakim kılmak lazım.

Müslüman nefsinin yendiği zaman, kıymetli müslüman oluyor. Derviş nefesine hakim olduğu zaman, iyi derviş, olgun insan oluyor. Yunus Emre gibi oluyor, Eşrefoğlu Rûmî gibi oluyor, Erzurumlu İbrahim Hakkı gibi oluyor. Asırlar boyu şöhreti, sevgisi yaşayan bir insan oluyor.

Onun için, “Nefsin izzeti mi olurmuş a evladım!” demiş. “O zaman ayıktım!” diyor, yani bazı kelimeleri kullanıyoruz farkına varmadan kullanıyoruz. Nefsin izzeti demek gurur demek, yakışmaz ki müslümana. Müslüman gururuyla, kibriyle, ücubuyla, nefesine değer vererek, nefsinin kabartarak, şişirerek hindi gibi ortalıkta dolaşmayacak, Allah’ın sevdiği huyları elde etmeye çalışacak. Allah’ın rızasını kazanmaya çalışacak. Nefesine zorlukta olsa onu yapması sevaplı ise yapacak.

Demek ki alâkayı kesene gideceğiz, vermeyene, esirgeyene vereceğiz.

وَتَصْفَحْ عَمَّنْ ظَلَمَكَ

(*Ve tasfeha ammen zalemeke*) “Sana zulmedeni de affetmendir.” diyor Peygamber Efendimiz.

“—O bana filanca zaman ağır bir söz söylemişti hatta caminin dışında sandalyeyi kaldırıp kafama geçirmişti. Kavga etmiştikben bir daha onunla konuşmam.”

İşte o sana zulmetmiş sen onu affet.

“—Falanca zaman o bana yakamdan tuttu da, söyle etti de böyle etti de...”

İşte sen onu affet. Tamam, o bir kabahat işlemiş.

“—Çok ağır bir söz söyledi hocam, senin yanında söyleyemeyeceğim ağır hakaretler etti bana!”

Tamam, zulmetmiş ama affet, Allah affetmeyi seviyor.

Muhterem kardeşlerim! Biraz dertler açılan, dert söylenen bir insanım. Türkiye’de de öyle, başka yerde de öyle. İnsanlar arasındaki, topluluklar arasındaki, müslümanların grupları arasındaki sıkıntıları, çekişmeleri, vesaireleri biliyorum. Bunların hepsinin şifası, çaresi bu hadis-i şeriflerde, bu güzel huylarda. Dervişlik ahlakı bu, Rasûlüllah’ın SAS’in ahlakı bu...

Kötülük yapana kötülük yaparsın, sana yumruk atana sen de yumruk atarsın, camını kırarsın, arabasına bomba koyarsın havaya uçurursun, bir köşede yakalarsan bütün tabancadaki mermileri şakır şakır şakır şakır üstüne boşaltırsın filan filan. Ama işte İslâm o değil. İslâm Peygamber Efendimiz’in tavsiye ettiği şey bu. İyiliğe iyilikle mukabele etmek mümkün. Kötülüğe de kötülükle mukabele etmek herkesin yaptı bir şey ama kötülüğe iyilikle mukabele edersen cemiyetteki hastalıklar düzelebiliyor. Kırgınlıklar izale edilebiliyor, gönüller birbirleriyle telif edilebiliyor, insanlar o zaman mutlu yaşayabiliyorlar.

İnce ince küçük küçük hesaplar yaparsan, kin tutarsan, unutmazsan o zaman kırgınlıklar ilâ nihâye devam ediyor. İleriye doğru devam ediyor. Herkes birbirleriyle darıla darıla, darıla

darıla kendi evinde yalnız başına kalıyor. Karısıyla da darılıyor haydi aile yuvası da bozuluyor. Çocuklarıyla da darılıyor. Tamam kimse kalmıyor. Oh tamam, herkesle darıldık, şimdi sen sağ ben selamet, otur köşeye kendi başına, aynayı karşına al kendini seyret.

Müslümanlık sabır dinidir. Bir üzücü bir şey olduğu zaman sabredersin, birisi kötülük yaptığı zaman iyilikle mukabele edersin, kötüye uymazsın. Kötüyle uğraşmaktan çalıyı dolaşmak daha hayırlıdır. Öbür taraftan dönüverirsin. Pekiyi, pekiyi dersin, olur biter. Allah böyle kulları sever. O zaman çok hayırlara nail olur insanlar. Cemiyetimiz de mutlu olur, camilerimiz de kalabalık olur. Başarımız da çok olur. Düşman da aramıza girmeye fırsat bulamaz.

Düşmanlar saldıramaz. Bunlara saldırırsam başıma birçok şeyler gelir, bunlar birbirini çok iyi tutan insanlardır der. Hem dünya üzerinde öteki müslümanların birbirleriyle böyle bu tarzda bağlanması lazım hem kendi guruplarımız içinde birbirimize muhabbetimizin böyle olması lazım.

Rabbimiz bize sevdiği ahlakı, Peygamber Efendimiz'in ahlakını nasip eylesin. Yolunda daim zikrinde kaim eylesin. Rızasını kazanıp sevdiği kullarla cennetine cemaline ermeyi nasib eylesin.

Fâtiha-ı şerife mea'l-besmele-i şerife...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

06. 03. 1988 - Avustralya

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

